

Eurohumppaa ja hittiparodiaa

Viisukarsijat jäivät modulaatiohuuman varjoon

HANS-PETER WECKMAN

Anna Stenlund ihastutti yleisöä lähes läpinäkyvällä puvullaan. Biisikään ei ole paskempi.

EUROVIISUJEN Jyväskylän karsinnan kenraaliharjoitus alkaa. Ylen show-ammattilaisten hyöriän seuraaminen kolmannelta penkkiriviltä on mielenkiintoista. Samalla saa esimakua illan viisukarsijoista. Katselurauha kuitenkin rikkoutuu lähestyvien korkojen kopseeseen.

”Anteex, mä meen tästä läpi”, määrätietoinen käsky kuuluu etuoikealta.

Kun päästän korot ohi, huomaan kenkien toisessa päässä keikkuvan kiertueen vierailijan tähden Lauran eli **Laura Voutilaisen**. Toiseenkin tähtivieraaseen törmään pian: nousem neljä kerrosta samassa hississä **Frederikin** kanssa.

Itse viisubiisien ensimmäinen kuuntelu on pettymyksen tie. Lauluista vain kaksi säväyttää heti: helppo **Sanna Majurin** *Just One Kiss* ja hyvä **Anna Stenlundin** biisi *One More Chance*. Idols-finalisti **Christian Forss** ei tee mitään vaikutusta, vaikka biisiä voikin helposti veikata karsinnan voittajaksi.

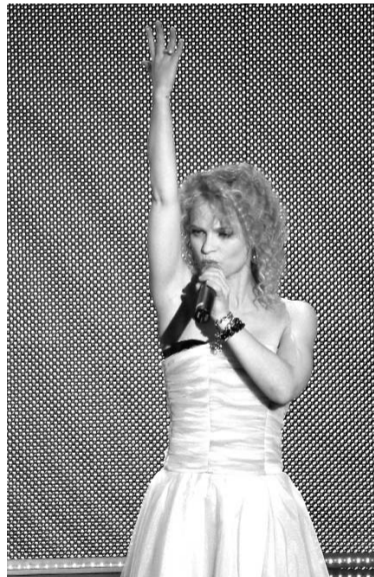
Muita viisuja ei voi ottaa vakavasti. **Kimmo Kouri** ja **Momocat** ovat luokattomia esityksiä, ja kaiken kruunaa viisuballadikliset toistava kauhukaksikko **Geir Rönning & Nina Tapio**.

KUN ILLAN LÄHETYS singotaan suoraan Paviljongista Suomen tv-ruudulle, huomaan, että katsomo on laajasti täytetty ilmaislipuilla lahjotuilla musiikkitehteen ja konservatorion opiskelijoilla.

Tällä katsomolla on kerrankin oikea asenne: euroviisuja ei pidä ottaa vakavasti. Huonoille esityksille pitää hurrata ja väliaikaparistukseen, **Frederikin** Volga-huutoon, yhtyä.

Viimein jotkut ovat tajunneet Suomessakin, että euroviisut on täyttä parodiaa säveltaiteesta. Asia, joka on ollut jo vuosikymmenet selvää muualla Euroopassa.

Suomalaisten tiukka pipojen pitäisi ymmärtää se viimeistään tunnustamalla instituution perusfanittajat. Perusjako kahteen kun on: **Katri Helenan** ylös-

Sanna Majuri aneli yhtä suukkoa vain. Vaan ohraisesti kävi.

nousemista odottavat keski-ikäiset kävyt ja puolet Setan jäsenkunnan tosimehistä.

VARSINAISET LAULUYRITYKSET käynnistävän **Christian Forssin** biisi kuulostaa toisella kuuntelukerralla paremmalta. Yhtä selvää kuitenkin on, että kappaleesta ei ole Suomen loppukilpailun voittajaksi. Ei vaikka kaikki karvatomat esiteinit äänestäisivät sitä sormet verillä.

Kaksikon **Rönning & ex-Taikapeili Tapion** duetto on niin karmivaa siirappia, että sitä huomaa toivovansa taustansijoiden tuikkaavan tulikipoistaan Tapion iltapuvun iloiseen loimuun, jotta tylsyydestä heräisi.

Sanna Majurin biisi paljastuu toisella kuulemalla ärsyttäväksi yhdistelmäksi **Michael Jacksonin** *Black or Whitea* ja **Whitney Houstonin** *How Will I Know'ta*. Biisin perusidean voitte lainaparista jo kuvitella. Yllättävää ei ainkaan ollut biisin viimeinen sija, vaikka esiintyjä pelasti kaiken mitä pelastettavissa oli.

Keski-Suomen lahja Euroopan tähti-

taivaalle tottelee tammikuisena viisuil-tana nimeä **Kimmo Kouri**. Maailman matalimman äänen ja kummallisimman kasvovääntelyn yhdistelmä on oikeasti **Elviksen** äänepöytäsoitin reinkarnaatio – ainakin viskiäänestä ja huonosta vaatemausta päätellen.

Silti mitä muuta voi odottaa mieheltä, joka on kiertänyt Suomen ravintoloita ilman hitinpoikasta 1970-luvulta lähtien ja osallistunut viime vuoden viisukarsintaan **Dannyn** taustalaulajana?

Illan päättää kaksi mittatilaussävellystä. Ensimmäisenä on illan ainoa hyvä, eli **Apulannan Sipe Santapukin** **Anna Stenlundille** kirjoittama **One More Chance** ja toisena illan ehdottomasti huonoin, **Momocat-bändille Maki Kolehmainen** kynäilemä järkyttävä arabihumppa *Europa Europa*.

Onneksi Jyväskylän karsinnan yleisö tietää koko karsinnan ajan, missä mennään, ja aplodeeraa sitä kovemmin mitä kamalampi biisi on. Ja kun ennen viimeistä kertosäettä sävellaji vaihtuu modulaation merkiksi, huutomyrsky on joka kerta korvia huumaava.

UUTISTAUON JÄLKEINEN tuloslähetyksen kertoo totuuden. Tampereen loppukilpailuun 19. helmikuuta lähtevät Jyväskylästä **Christian Forss**, **Kimmo Kouri** ja **Anna Stenlund**.

Ainoa onni tässä viihteen maaottelussa on, että Yle on tajunnut palkata loppukilpailua varten alueasiantuntijaraadit pudottamaan 12 kappaleen finalistijoukosta ensin puolet pois. Näin kaiken maailman kimmokourit saadaan karsittua eurohumasta, ennen kuin kansan syvät rivit avautuvat puhelinlinjoille. Senhän tietää jo historiasta, miten siinä muuten kävisi. Yksi sana: **Jasmine**, ja jälleen olisi niin kaunis se taivas.

Järjestyksessään 50. Eurovision laulukilpailu pidetään tänä vuonna Ukrainassa 19. ja 21. toukokuuta. Pakettimatkat ovat nyt myynnissä.

Toni Peltonen
paatoimittaja@jyy.fi

arviot

Taistolaisuuden musta kirja ei tarjoa suuria paljastuksia

Taistolaisuuden musta kirja. Toimittanut **Ilkka Kylävaara**. Tammi 2004

Taistolaiset pyrkivät vaimentamaan ja estämään Neuvostoliiton arvostelemista Suomessa ja siten kaventamaan sananvapautta. He hankkivat itselleen vaikutusvaltaa ja hyötyä leimaamalla eri mieltä olevat neuvostovastaisiksi. Valehtelu ja painostaminen oli sallittua, kunhan asia oli oikea eli Neuvostomaan asia.

Nykyinen nuorten aikuisten sukupolvi ei tiedä taistolaisuudesta paljon muuta kuin **Ultra Bran** menestyksen siivellä takaisin pinnalle taistolaislaulut sekä **Kristiina Halkolan** ja muiden taistolaisikonien karmean huonon lauluäänien.

Ilkka Kylävaaran toimittama *Taistolaisuuden musta kirja* on heikohko yritys luoda jonkinlaista kokonaiskäsitystä taistolaisuudesta ilmiönä. Kirja on kokonaisuutena pätkä Kylävaaran omasta elämästä ja hänelle aineistoa toimittaneiden anekdotinomaisista muisteluksista.

Kirja ei ole vakava historiantutkimus eikä sitä liene sellaiseksi tarkoit-

tukaan. Lisäksi siinä esitetyt aikalaiskuvaukset keskittyvät enimmäkseen teatterimaailmaan ja kulttuurielämään. Kunnollinen kokonaisesitys 1970-luvun joukkopsykoosista jää edelleen odotuttamaan itseään.

Suurta paljastusta emme me **Ben Zyskoviczin** hengenheimolaiset siis saaneet, vaikkakin Taistolaisuuden mustassa kirjassa on silti useita varsin herkullisia yksityiskohtia. Sen sivuilla seikkailee hahmoja, joita voi löytää eduskunnasta ja muualta valtakunnan kärkipaikoilta vielä tänäkin päivänä: **Paavo Lipposen** ja **Jukka Rusin** yhteinen kotiryssä, **Ilkka Kanervan** laatima analyysi Kokoomuksen eduskuntaryhmän jäsenten ulkopoliittisesta luotettavuudesta kommunistien (ja Tehtaankadun) käyttöön sekä **Tarja Halosen** nimi EEC:n vastaisessa adressissa heti **Taisto Sinisalon** viressä.

Politiikan ja kulttuurielämän nykyisten huippunimien vähemmän tunnetuista puolista kiinnostuneille kirja on oikein suositeltava. Historian oppikirjaksi siitä ei kuitenkaan ole.

Antti Vesala

Haavikko ristiretkellä yhden totuuden maassa

Paavo Haavikko: *Mustat kantarellit*. Art House 2004

Paavo Haavikon teos koostuu kolmesta novellista, jotka kuvaavat parodisesti yhden totuuden maata. Se noudattelee kirjailijan aiempien teoksien teemoja historiankirjoituksen vaihtoehdotmuudesta.

Avasnovelli rakentuu oikeistolaisen tiedemiespariskunnan dialogille sodanjälkeisinä ”vaaran vuosina”. Parin lukkiutunut suhde vertautuu yhteiskunnan tilaan, uudelleen aloittamisen vaikeuteen sodan jälkeen. Yliopistovoi- mien masoina oikeistokaappaus voi vielä pelastaa idän uhalta.

Keskimmäinen novelli kertoo sudenmorsian-teeman modernin muunnelman: viettien viemäksi antautuva nainen muuttuu koiran kaltaiseksi. Novelli on kirjoitettu Yhdysvalloissa 1970-luvun alussa vaihtovuottaan vietävän naisen näkökulmasta.

Tommi Kotonen

Ei ole ihmisen hyvä, jos hän on heikko

Huoneteatteri: **Uuno Kailaan tytär**. Käsikirjoitus ja ohjaus: **Mirka Seppänen**

Uuno Kailaan tekstit ottavat vallan Liilasta, kirjallisuuden opiskelijasta. Kuolleesta runoilijasta hän löytää vierelleen kulkijan kasvukipujensa avuksi – aina mielenterveyden järkkymiseen asti.

Itsekin suuren taiteen ja horjuvan mielen välillä tasapainotellut Kailas on mielenkiintoinen vertailukohde tämän päivän ihmisten kasvukokemukselle. **Mirka Seppänen** työryhmineen ei kuitenkaan ole onnistunut työssään aivan kiitettävien arvosanoihin.

Liila heijastelee elämäntuntojaan **Uuno Kailaan** teksteistä. Olisi hienoa jos näytelmän katsoja kokisi näytelmän heijastelevan jotakin siitä maailmasta – tai kaupungista – jossa elää. Vaikka tässä on gradupaineita, taiteilijahaaveita, ylioppilaskylää, niin paskaa terveyttä

Päättönovellissa eletään 2000-luvun Suomessa. Päähenkilö toteuttaa poliittisen johdon salaista ohjelmaa Suomen liittämiseksi Natoon ja Yhdysvaltain suojiin. Puolisokin ryhtyy suhteeseen amerikkalaisen kanssa.

Keskimmäistä novellia hallitsee naisen tunne maailma ja vietit, toisia taas yksioikoisten miesten rationaalinen päättely ja selkeät viholliskuvat. Naisten ajattelu on vivahteikkaampaa: kolmannen novellin puoliso on ”erkaantumassa puolustusliiton kirkkaasta ytimestä”, ensimmäisen puoliso pyrkii ymmärtämään punaistenkin ajattelua.

Väärän ajattelun perikuvana kokoelmassa esiintyy kirjailija **Ahlfafskog**, Haavikon alter ego. Vaihtoehdoisen historian kuvittaja on tuomittava muutenkin kuin unohtukseen. Suurin synty on vanhoa uskollisuutta itselle, sillä ”instituutioiden on elämä”.

kuin perhettäkin, en silti kokenut vuoropuhelua näytelmän ja todellisuuden välillä – toisin kuin Seppänen edellisessä ohjauksessa, **Leea Klemolan** *Jessihassa*.

Lavalla tapahtuva on totta, mutta se heitetään lonkalta. **Merja Aallon** esittämä koominen professorikin on karikatyyriä vanhentunut, Seminaarimällä hän ei liiku.

Näkemässäni esityksessä **Kaisa Mattilan** näyttelemisessä oli hieman ulkoluennan makua. **Manne Ikosella** on lavakarismaa – toivoisi vain, että hän rohkenisi laajentaa ilmaisukeinojaan näyttämöllä. **Olli Riipisen** Paholaisen keli on mainio viisas nuori mies, Seppänen näytelmille tyyppillinen fantastinen hahmo, joka seuraa päähenkilön toilailuja.

Runot ovat komeita ja niitä on paljon.

Antti Niskanen